

УДК 378:343.8(477)

Чебоненко С. О.,

кандидат педагогічних наук, доцент, проректор,
Академія Державної пенітенціарної служби, м. Чернігів, Україна;

Третяк О. С.,

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки
і методики викладання історії та суспільних дисциплін,
Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка, м. Чернігів, Україна

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ПЕРСОНАЛУ ДЕРЖАВНОЇ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

У статті наведено аналіз системи професійної підготовки пенітенціарного персоналу, що включає розгляд напрямів діяльності закладів освіти, види професійного навчання, нормативно-правову базу у сфері освіти. Особливу увагу звернуто на первинну професійну підготовку та підвищення кваліфікації осіб рядового та начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України в закладах освіти, що належать до сфери управління Міністерства юстиції України. Визначено проблеми, що виникають у системі первинної підготовки та підвищення кваліфікації осіб рядового й начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України, та запропоновано шляхи їх вирішення.

Ключові слова: пенітенціарний персонал, первинна професійна підготовка, підвищення кваліфікації, заклади освіти, система професійного навчання пенітенціарного персоналу.

Постановка проблеми. Професійне навчання персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України (далі – ДКВС України), за будь-яким видом та формою здобуття освіти, ставить за мету формування компетентностей, що витребувані під час виконання професійних ролей та функцій. Водночас професійне навчання передбачає отримання кваліфікації, яка відповідно до пп. 14 п. 1 статті 1 Закону України «Про освіту» має бути «визнана уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом» [12]. Усе це актуалізує необхідність проведення аналізу основних видів професійного навчання персоналу ДКВС України для визначення їх відповідності чинному законодавству в сфері освіти.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Дука О. А., Григоренко А. М. (2016) досліджували роль освіти дорослих в організації нової системи навчання персоналу ДКВС України і зробили висновок про те, що «нинішня система формальної освіти не забезпечує необхідного навчання впродовж життя в кримінально-виконавчій службі» [3, с. 49]. Гумін О.М. (2016) на основі аналізу перспективних напрямків реформування підготовки пенітенціарного персоналу в умовах євроінтеграційного поступу України визнає, що «новоприбулий кадровий склад, який увійшов до складу установ та органів виконання покарань, високим рівнем професійної майстерності в силу певних причин володіє недостатньо» [1, с. 79]. Денисова Т. А. (2016), розглядаючи потенціал дистанційної освіти юристів, вказує на те, що «як вбачається сьогодні проблема професійної підготовки актуалізується як ніколи» [2, с. 92]. Чебоненко С. О. (2017), посилаючись на законодавство, зазначає, що післядипломну освіту працівників ДКВС України, що включає перепідготовку, спеціалізацію, підвищення кваліфікації, стажування за професіями, які включені до Національного класифікатора професій ДК 003:2010, повинні здійснювати заклади освіти, які мають ліцензію на право провадження освітньої діяльності [17]. Стеценко І. М. (2017), визначаючи проблему підготовки пенітенціарного персоналу, яка потребує вирішення, констатує, що «малодослідженими постають проблеми щодо визначення концептуальних підходів підготовки пенітенціарного персоналу для роботи в уповноваженому органі з питань пробації» [16, с. 449].

Аналіз публікацій вказує на те, що науковці приділяють головну увагу методам і технологіям навчання пенітенціарного персоналу, або напрямам його підготовки залежно від специфіки діяльності, пов'язаної з виконанням тих чи інших кримінальних покарань, або розкривають особливості діяльності закладів освіти, в яких забезпечуються різні види професійної підготовки пенітенціарного персоналу, але не торкаються загальних положень, що характеризують види професійної підготовки осіб рядового та начальницького складу та їх відповідність чинному законодавству в сфері освіти дорослих, проблем, що є в системі підготовки пенітенціарного персоналу та шляхів їх вирішення.

Формулювання мети статті полягає у виділенні проблемних питань у сфері професійної підготовки осіб рядового та начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України та вироблення пропозицій щодо їх вирішення у світлі чинного законодавства про освіту. Виходячи з мети сформульовані такі завдання, як-от: 1) розглянути правові підстави професійного навчання персоналу ДКВС України: первинна професійна підготовка, підвищення кваліфікації; 2) виділити основні проблеми організації процесу професійної підготовки персоналу ДКВС України на сучасному етапі (первинна професійна підготовка, підвищення кваліфікації) та окреслити шляхи їх вирішення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Професійна підготовка персоналу ДКВС України регламентується нормативно-правовими документами, що визначають вимоги як до закладів освіти, в яких здійснюється таке навчання, так і до його видів. Зокрема, відповідно до «Положення про організацію професійної підготовки осіб рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України», затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 08.09.2015 за № 1675/5, визначено, що «Професійна підготовка осіб рядового і начальницького складу включає в себе систему освіти і спеціальної підготовки, носить поступовий, безперервний характер, проводиться протягом усієї службової діяльності і складається з таких видів навчання: підготовка в навчальних закладах ДКВС України; первинна професійна підготовка; перепідготовка; підвищення кваліфікації; стажування; службова підготовка» [10].

Зазначений підхід дозволяє виділити певні питання, відповіді на які торкаються таких моментів, як-от: тривалість професійної підготовки осіб рядового і начальницького складу; де саме повинна бути організована професійна підготовка; види професійної підготовки та документи, що мають видаватися особам, які пройшли професійну підготовку.

Щодо підготовки пенітенціарного персоналу в закладах вищої освіти, якими на сьогодні є Академія Державної пенітенціарної служби (далі – Академія ДПтС) та Інститут кримінально-виконавчої служби (перебуває в структурі Національної академії внутрішніх справ), питання виникають лише в частині забезпе-

чення підвищення кваліфікації пенітенціарного персоналу, адже згідно зі статтею 17 Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації персоналу проводяться відповідно до законодавства про освіту [7].

Також пунктом 3 статті 18 Закону України «Про освіту» передбачено, що складниками освіти дорослих є: післядипломна освіта; професійне навчання працівників; курси перепідготовки та/або підвищення кваліфікації; безперервний професійний розвиток; будь-які інші складники, що передбачені законодавством, запропоновані суб'єктом освітньої діяльності або самостійно визначені особою. Водночас пунктом 11 зазначеної статті регламентовано, що «Заклади освіти, що провадять освітню діяльність з підвищення кваліфікації працівників, обов'язковість якої передбачена законом, мають отримати ліцензію на відповідну діяльність та/або акредитувати відповідні освітні програми» [12].

Законодавство чітко регламентує вимоги до закладів освіти, що здійснюють діяльність у сфері післядипломної освіти, вимагаючи від них дотримання підстав, що визначені Ліцензійними умовами [9].

Інститут кримінально-виконавчої служби не має дозвільних документів на право підвищення кваліфікації осіб рядового та навчальницького складу ДКВС України.

Академія ДПтС має додаток до ліцензії на право здійснення освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою в галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність» для підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу ДКВС України з ліцензованим обсягом 250 осіб (наказ МОН України № 3073-л від 21.12.2018 р.).

Таким чином, діяльність Академії ДПтС з підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу ДКВС України відповідає чинному законодавству і дозволяє вирішувати конкретні завдання, що пов'язані з поглибленням теоретичних знань та вдосконаленням практичних навичок персоналу в межах умов, в яких він працює, з видачею свідоцтва державного зразка.

Кількість осіб рядового і начальницького складу ДКВС України, які повинні проходити підвищення кваліфікації за вище-

вказаною спеціальністю, доволі значна, оскільки відповідно до Національного класифікатора професій [4] курси мають проходити: професіонали кримінально-виконавчої служби (код 2424), інспектор (з дипломом бакалавра) (код 3452), начальник відділення (код 1229.7), начальник відділу (код 1229.7 – 23898), начальник варту (код 1239), оперуповноважений (код 2424), старший оперуповноважений (код 2424) та ін.

Академія ДПіТС повністю не вирішує проблемні питання у цій сфері, оскільки курси підвищення кваліфікації повинні проходити психологи (код 2445.2), професіонали в галузі економіки (код 2441), техніки з обслуговування інженерно-технічних засобів охорони (код 3115), інспектори протипожежної профілактики (код 3439) та інші, тобто ті, професії яких є в Класифікаторі професій [4].

У Національному класифікаторі професій відсутній код професії працівника уповноваженого органу з питань пробації. Хоча відповідно до наказу Міністерства юстиції України від 28.12.2017 р. № 4322/5 «Про утворення Державної установи «Центр пробації» та затвердженому цим наказом Положенні про Державну установу «Центр пробації» говориться про те, що Центр пробації створений для забезпечення завдань ДВКС України з питань пробації, а також те, що до складу Центру пробації входять працівники, які працюють за трудовим договором, та особи начальницького складу, що були переведені з ДКВС України [14].

Чисельність персоналу Центру пробації становить: у міжрегіональних управліннях з питань виконання кримінальних покарань та пробації – 69 посад; у 499 уповноважених органах з питань пробації – 3942 посади. Первинна підготовка та підвищення кваліфікації цього персоналу за програмами спеціалізованих курсів підвищення кваліфікації проводиться на базі Білоцерківського центру підвищення кваліфікації персоналу ДКВС України та Дніпровського центру підвищення кваліфікації персоналу ДКВС України [15].

Враховуючи те, що серед персоналу уповноважених органів з питань пробації є особи рядового і начальницького складу, а також те, що формально вони проходять службу в ДКВС Украї-

ни, згідно з наказом Міністерства юстиції України від 26.12.2018 № 4091/5 «Про затвердження Положення про проходження первинної професійної підготовки та підвищення кваліфікації особами рядового і начальницького складу ДКВС України» (далі – Положення), «особи рядового і начальницького складу зобов'язані проходити підвищення кваліфікації за відповідним напрямом службової діяльності: не рідше одного разу на три роки; перед призначенням на керівну посаду, в тому числі вищу керівну посаду, ніж обіймана» [11].

Це завдання відповідно до Положення покладається на заклади освіти ДКВС України, до яких віднесені «заклади вищої освіти та інші заклади освіти, що належать до сфери управління Міністерства юстиції України та які здійснюють первинну професійну підготовку та підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу» [11].

Такими закладами освіти, крім Академії ДПтС та Інституту КВС, є: Білоцерківський центр підвищення кваліфікації персоналу ДКВС України; Дніпровський центр підвищення кваліфікації персоналу ДКВС України; Хмельницький центр підвищення кваліфікації та перепідготовки персоналу ДКВС України (далі – Центри).

Спираючись на інформацію, що розміщена на офіційних сайтах вищезазначених Центрив, відомо, що вони проводять навчання різних категорій пенітенціарного персоналу, а саме: первинну професійну підготовку молодших та старших інспекторів-кінологів відділів режиму і охорони слідчих ізоляторів та установ виконання покарань; первинну професійну підготовку та підвищення кваліфікації молодших інспекторів відділів нагляду і безпеки установ виконання покарань (Хмельницький центр підвищення кваліфікації та перепідготовки персоналу ДКВС України); первинну професійну підготовку персоналу ДКВС України, підвищення кваліфікації персоналу ДКВС України, в тому числі працівників уповноважених органів з питань пробації, включаючи очно-дистанційне навчання (Білоцерківський центр підвищення кваліфікації персоналу ДКВС України); первинну професійну підготовку персоналу вперше прийнятого на службу (роботу) в органи і установи виконання покарань, слідчі

ізолятори, професійну перепідготовку, підвищення кваліфікації (Хмельницький центр підвищення кваліфікації та перепідготовки персоналу ДКВС України).

Водночас Положення [11] має узгоджуватися з підпунктом 6 статті 1 Закону України «Про освіту», в якому зазначено, що «закладом освіти є юридична особа публічного чи приватного права, основним видом діяльності якої є освітня діяльність», та підпунктом 17 цієї статті, яким визначено, що «освітня діяльність – діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті» [12].

Якщо Центри умовно вважати закладами професійної освіти, то відповідно до статті 19 Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту»: „заклади професійної (професійно-технічної) освіти незалежно від форм власності та підпорядкування розпочинають діяльність, пов'язану з підготовкою кваліфікованих робітників та наданням інших освітніх послуг, після отримання ліцензії” [13].

Можливо, Центри є закладами освіти, що забезпечують реалізацію освітнього процесу у неформальній освіті? Тоді, керуючись пунктом 3 статті 8 Закону України «Про освіту», необхідно враховувати, що «Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій» [12].

Враховуючи вищевикладене, неформальна освіта осіб рядового та начальницького складу ДКВС України на сьогодні не може бути підставою для прийняття на службу, адже поки що відсутні механізми підтвердження неформально здобутих часткових освітніх кваліфікацій.

Усе це породжує проблему легітимності організації у Центрах курсів первинної підготовки та підвищення кваліфікації згідно з пунктом 11 статті 18 Закону України «Про освіту» [12]. Крім цього, це обумовлює проблему щодо визначення статусу викладачів Центрів як «педагогічних працівників», оскільки такого

статусу вони можуть набути лише після отримання закладом освіти ліцензії на право проваджувати освітню діяльність.

Положення [11] суперечить Закону України «Про вищу освіту» [6] в частині визначення тривалості навчання, яке мають забезпечувати Центри та Академія ДПтС. Зокрема, в Положенні зазначено, що за програмами первинної професійної підготовки тривалість навчання «визначається в кредитах ЄКТС та академічних годинах (1 академічна година становить 45 хвилин). Тривалість аудиторної і самостійної навчальної роботи не повинна перевищувати 10 академічних годин на день (0,3 кредиту ЄКТС)» [11].

Оскільки первинна професійна підготовка проводиться в Центрах, які не мають статусу закладу вищої освіти та не здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти, вони не можуть керуватися у своїй діяльності підпунктом 14 пункту 1 статті 1 Закону України «Про вищу освіту», яким встановлено, що «кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин» [6].

Якщо керуватися цією нормою, то 0,3 кредиту ЄКТС дорівнює 9 академічних годин, а не 10, як це визначено Положенням [11].

Також слід зазначити, що відповідно до статті 32 Закону України «Про вищу освіту» [6], Академія ДПтС, користуючись своїми правами, рішенням вченої ради прийняла, що тривалість академічної години становить 40 хв.

Положенням про організацію професійної підготовки осіб рядового і начальницького складу ДКВС України встановлено строки проходження первинної підготовки, підвищення кваліфікації та стажування осіб рядового та начальницького складу ДКВС України. Зокрема, строк проходження навчання з первинної професійної підготовки не повинен перевищувати 60 календарних днів, курсів підвищення кваліфікації – 30 календарних днів, стажування – від 30 до 60 календарних днів [10].

Якщо виходити з міжнародної практики професійної підготовки пенітенціарного персоналу, то ці строки в середньому становлять від одного до двох років. Навчання поєднує теорети-

чну підготовку в закладі освіти з практичною підготовкою та іспитовим строком після закінчення навчання в пенітенціарній установі терміном один рік [5].

При цьому, згідно з Положенням про організацію професійної підготовки осіб рядового і начальницького складу ДКВС України [10], не всі категорії пенітенціарних працівників повинні проходити курси підвищення кваліфікації, а лише ті, які мають професійно-технічну або вищу освіту.

Це означає, що згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1118 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» [9] Центри, з метою проведення первинної професійної підготовки та підвищення кваліфікації вищевказаних осіб, повинні мати ліцензію на право здійснення освітньої діяльності.

Важливим моментом у сфері первинної професійної підготовки та підвищення кваліфікації осіб рядового та начальницького складу ДКВС України є видання документа, який би засвідчував результати їх проходження та слугував підставою для виконання посадових обов'язків за певною посадою. Відповідно до додатків 2 та 3 Положення таким документом є «Сертифікат про підвищення кваліфікації», зміст якого не збігається з вимогами наказу Міністерства освіти і науки України від 19.01.2016 за № 34 «Про документи про підвищення кваліфікації», оскільки в сертифікаті не передбачено віддзеркалювати перелік програмних результатів навчання та обсяги навчального часу в кредитах ЄКТС.

Висновки. Система професійного навчання осіб рядового та начальницького складу ДКВС України включає різні види, що забезпечують заклади освіти, які здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти на різних рівнях, а також забезпечують проведення первинної професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації, стажування. Водночас ці заклади освіти не однаково за своїм статусом та напрямками освітньої діяльності, користування правом на надання освітніх послуг.

Результати проведеного дослідження дозволили виділити низку проблем та окреслити шляхи їх вирішення через: вдосконалення змісту освітніх програм підвищення кваліфікації; розробку методичних матеріалів, які б відповідали потребам прак-

тики виконання кримінальних покарань; підготовку наставників, як важливої складової підтримки молодого працівника у процесі його входження в професійну діяльність; визначення переліку професій пенітенціарного персоналу, які мають проходити курси підвищення кваліфікації та внесення їх до Національного класифікатора професій; адаптацію зарубіжного досвіду відбору та первинної підготовки пенітенціарного персоналу, що поєднується з теоретичним та практичним навчанням, стажуванням в установі виконання покарань протягом одного року під керівництвом наставника; включення до освітньої програми підвищення кваліфікації осіб рядового та начальницького складу, які мають вислугу не менше 3 років, тем, що стосуються наставництва; підвищення кваліфікації керівних кадрів на основі освітніх програм, що пройшли експертизу як в закладах вищої освіти, так і міжнародних експертів; отримання ліцензії закладами освіти, що перебувають в підпорядкуванні Міністерства юстиції України та здійснюють первинну підготовку та підвищення кваліфікації пенітенціарного персоналу; видачу свідоцтва державного зразка особам, які пройшли підвищення кваліфікації і для яких періодичність проходження цієї процедури передбачена законодавством; розробку та запровадження системи підвищення кваліфікації з елементами дистанційного навчання. Перспективою подальших досліджень є розробка моделі працівника ДКВС України.

Список використаних джерел

1. Гумін О. М. Аналіз перспективних напрямків реформування підготовки персоналу органів і установ виконання покарань в умовах євроінтеграційного поступу України. *Актуальні проблеми модернізації законодавства та освіти в умовах євроінтеграційного поступу України*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 27–28 жовт. 2016 р.). Чернігів: Десна Поліграф, 2016. С. 77–81.

2. Денисова Т. А. Дистанційна освіта: примара чи можливість здійснити якісне навчання, самовдосконалення й самовиховання особи. *Актуальні проблеми модернізації законодавства та освіти в умовах євроінтеграційного поступу України*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 27–28 жовт. 2016 р.). Чернігів: Десна Поліграф, 2016. С. 90–92.

3. Дука О. А., Григоренко А. М. Роль освіти дорослих в організації нової системи навчання персоналу Державної кримінально-виконавчої

служби України. *Бюлетень Міністерства юстиції України*, 2016. № 6. С. 47–51.

4. Класифікатор професій ДК 003:2010: наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327.

5. Огляд іноземної практики підготовки персоналу пенітенціарної системи: науковий аналіз /за ред. А. О. Галай. Київ: КНТ, 2014. 48 с. URL: <https://i-rc.org.ua/files/oglyad-pidg-personalu.pdf> (дата звернення: 26.12.2018).

6. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. *Відомості Верховної Ради України*, 2014, № 37–38, Ст. 2004.

7. Про Державну кримінально-виконавчу службу України: Закон України від 23 червня 2005 року № 2713-IV. *Відомості Верховної Ради України*, 2005, № 30, Ст. 409.

8. Про документи про підвищення кваліфікації: наказ Міністерства освіти і науки України від 19.01.2016 № 34.

9. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1118.

10. Про затвердження Положення про організацію професійної підготовки осіб рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України: наказ Міністерства юстиції України від 08.09.2015 № 1675/5: зареєстровано в Міністерстві юстиції України 09.09.2015 р. за № 1088/27533.

11. Про затвердження Положення про проходження первинної професійної підготовки та підвищення кваліфікації особами рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України: наказ Міністерства юстиції України від 26.12.2018 № 4091/5: зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27.12.2018 р. за № 1496/32948.

12. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. *Голос України*. 2017. 27 верес. (№ 178–179). С. 10–22.

13. Про професійну (професійно-технічну) освіту: Закон України від 10 лютого 1998 року № 103/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*, 1998, № 32, Ст. 215.

14. Про утворення Державної установи «Центр пробації»: наказ Міністерства юстиції України від 28.12.2017 № 4322/5. URL: <http://kosivvda.gov.ua/attachments/category/156/Polozennya.pdf> (дата звернення: 10.12.2018).

15. Пробація України. URL: <https://www.facebook.com/probation.ua/posts> (дата звернення: 10.12.2018).

16. Стеценко І. М. Концептуальні підходи щодо підготовки майбутніх працівників уповноваженого органу з питань пробації до виконання

покарань, не пов'язаних з позбавленням волі. *Молодий вчений* / ред. кол.: Arkadiusz Adamczyk та ін. Херсон. 2017. № 2 (42). С. 548–553.

17. Чебоненко С. О. Мандрівка в перевернуту яву про безперервну освіту персоналу пенітенціарної системи. *Актуальні проблеми освіти, науки та галузевого законодавства у світлі вимог Стратегії реформування судочинства, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки*: матеріали міжнар. заочної наук.-практ. конф. (Чернігів, 30 черв. 2017 р.). Чернігів: Десна Прес, 2017. С. 132–139.

Chebonenko S.,

PhD in Pedagogic sciences, Associate Professor, Vice-Rector,
Academy of the State Penitentiary Service, Chernihiv, Ukraine;

Tretiak O.,

PhD in Pedagogic sciences, Professor, Professor
of Pedagogic and Methodology Department teaching History
and Social Disciplines, T. G. Shevchenko National University
“Chernihiv Collegium” Chernihiv, Ukraine

SYSTEM FUNCTIONING PROBLEM ISSUES OF PERSONNEL PROFESSIONAL TRAINING OF THE STATE CRIMINAL AND EXECUTIVE SERVICE OF UKRAINE

The analysis of professional training system of penitentiary personnel that includes directions consideration of educational institutions activity, types of professional training, normative and legal base in the field of education is given in the article. Particular attention has been paid to primary professional training and professional development of private and command staff of the State Criminal and Executive Service of Ukraine in the educational institutions that are related to jurisdiction of the Ministry of Justice of Ukraine. The problems that are in the system of primary and professional training of private and command staff of the State Criminal and Executive Service of Ukraine and the methods of solving with them are determined. The ways of their solving are offered through: improving the essence of educational programs of professional advanced training; development of methodological materials that would meet the needs of the practice of criminal punishment; training of mentors as an important component of supporting a young worker in the process of his entering professional activities; determining the list of professions for penitentiary personnel that are to undergo advanced training courses and entering them into the National Classification of Professions; adaptation of foreign experience of selection and primary training of the penitentiary staff, combined with theoretical and practical training, internship in penal institution within one year under the guidance of a mentor; including into educational program of advanced training the persons of ordinary and commanding staff who have a seniority of at least 3 years, the themes related to mentoring; improving the skills of the management personnel on the basis of educational programs that have passed the examination both in higher educational institutions

and international experts; obtaining a license from educational institutions subordinated to the Ministry of Justice of Ukraine and carrying out primary and advanced training of the penitentiary personnel; giving a certificate of a state standard for persons who have undergone an advanced training and for which the frequency of passing this procedure is prescribed by law; development and introduction of a system of advanced training with elements of distant education. The prospect of further research is the development of a model of an employee of the State Criminal and Executive Service of Ukraine.

Key words: *penitentiary personnel, primary professional training, advanced training, educational establishments, system of personnel professional training of penitentiary service.*

References

1. Humin, O. M. (2016), “Analysis of perspective directions of reforming the training of personnel of penal bodies and institutions in conditions of European integration of Ukraine”, *Actual problems of modernization of legislation and education in conditions of European integration of Ukraine: materials international scientific and practical conference (Chernihiv, October 27–28, 2016)*, Desna Polihraph, Chernihiv, 372 p.

2. Denysova, T. A. (2016), “Distant education: a ghost or an opportunity to carry out person’s qualitative training, self-improvement and self-education”, *Actual problems of modernization of legislation and education in conditions of European integration of Ukraine: materials international scientific and practical conference (Chernihiv, October 27–28, 2016)*, Desna Polihraph, Chernihiv, 372 p.

3. Duka, O. A. and Hryhorenko, A. M. (2016), “The role of adult education in organization of a new system of training personnel of the State Criminal and Executive Service of Ukraine”, *Bulletin of the Ministry of Justice of Ukraine*, No. 6, pp. 47–51.

4. *Classifier of professions DK 003: 2010: Order of Derzhspozhyvstandart of Ukraine dated 07/28/2010 № 327.*

5. *An overview of foreign practice of training the personnel of the Penitentiary System: scientific analysis* (2014), Halai, A. O. (Ed.), CNT, Kyiv, 48 p., available at: <https://i-rc.org.ua/files/oglyad-pidg-personalu.pdf> (accessed 26 December 2018).

6. On Higher Education: Law of Ukraine dated 01.07.2014 № 1556-VII (2014), *News of the Verkhovna Rada Ukraine*, No. 37–38, Art. 2004.

7. On the State Criminal and Executive Service of Ukraine: Law of Ukraine dated June 23, 2005 № 2713-IV (2005), *News of the Verkhovna Rada of Ukraine*, No. 30, Art. 409.

8. *On the documents on advanced training: the order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated January 19, 2016, No. 34*

9. *On approval of Licensing conditions for conducting educational activities*: the resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated December 30, 2015, № 1118.

10. *On approval of the Provision on organizing professional training of persons of ordinary and commanding staff of the State Criminal and Executive Service of Ukraine*: Order of the Ministry of Justice of Ukraine dated 08.09.2015 № 1675/5. Registered in the Ministry of Justice of Ukraine 09.09.2015 under № 1088/27533.

11. *On approval of the Provision on making primary vocational and advanced training by the persons of ordinary and commanding staff of the State Criminal and Executive Service of Ukraine*: Order of the Ministry of Justice of Ukraine dated December 26, 2018, No. 4091/5. Registered by the Ministry of Justice of Ukraine on December 27, 2018 under No. 1496/32948.

12. *On Education*: Law of Ukraine dated September 5, 2017 No. 2145-VIII. *Voice of Ukraine*. 2017. 27th of September (No. 178–179), pp. 10–22.

13. *On vocational (vocational and technical) education*: Law of Ukraine dated February 10, 1998 No. 103/98-VR. *News of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 1998, No. 32, Art. 215.

14. *On formation of the State institution "Center of probation"*: the order of the Ministry of Justice of Ukraine dated 12/28/2012, No. 4232/5, available at: <http://kosivrd.gov.ua/attachments/category/156/Polozennya.pdf> (accessed 10 December 2018).

15. *Probation of Ukraine*, available at: <https://www.facebook.com/probation.ua/posts> (accessed 10 December 2018).

16. Stetsenko, I. M. (2017), “Conceptual approaches to the training of future employees of an authorized body on probation issues in order to execute sentences not related to imprisonment”, *Young scientist*, Arkadiusz Adamczyk and others (Ed.), Kherson, No. 2 (42), pp. 548–553.

17. Chebonenko, S. O. (2017), “A journey into the inverted imagination about continuing education of penitentiary personnel”, *Actual problems of education, science and industry legislation in light of the requirements of the Strategy for the reform of the judiciary, justice and related legal institutes for 2015–2020*: materials of international correspondence scientific and practical conference (Chernihiv, June 30, 2017), Desna Press, Chernihiv, pp. 132–139.